

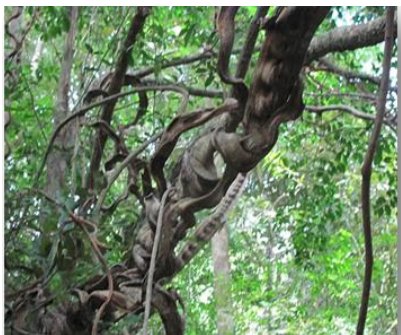
ข่าวปศุสัตว์

กองงานพระราชดำริและกิจการพิเศษ กรมปศุสัตว์ ชั้น 1 ตึกวิจิตรพาหนการ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400
โทรศัพท์ 0 2653 4444 ต่อ 3382 โทรสาร 0 2653 4930 E-mail : drasa5@dld.go.th website : <http://royal.dld.go.th/index.php>

องค์ความรู้การดูแลสุขภาพช้าง

หลักการและแนวคิด การเลี้ยงช้างในอดีตการดูแลสุขภาพช้างจะใช้สมุนไพรหลากหลายชนิดด้วยกันซึ่งเจ้าของหรือผู้เลี้ยงช้างได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาความรู้การใช้เถาวัลย์สะบ้าเป็นสมุนไพรตัวยาจัดตั้งที่อยู่ใต้ผิวช้าง ซึ่งได้ผลดีและไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษาสุขภาพช้าง

ชื่อองค์ความรู้/ ภูมิปัญญา : การใช้เถาวัลย์สะบ้าจัดตั้งใต้ผิวช้าง

สะบ้า

ชื่อสามัญ : สะบ้า

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Entada phaseoloides* (Linn.) Merr. (ชื่อพ้อง *E.scandens* Benth., *E.gigarlobium* DC., *E.schefferi* Rodl. *Mimosa scandens* Linn.)

ชื่อวงศ์ : Mimosaceae

ชื่ออื่น : สะบ้ามอญ สะบ้าใหญ่ สะบ้าหลวง มะบ้าหลวง มะนิม หมากจิม บ้า ย่านบ้า สะบ้าหนัง สะบ้าแฝก กาบ้ำ

สรรพคุณ

ตำรายาไทย : เมล็ดมีรสเมาเบื่อ เนื้อในเมล็ด ใช้ปรุงยาทาแก้โรคผิวหนัง ผื่นคัน แก้พยาธิ แก้มะเร็ง คุดทะราด ฆ่าเชื้อโรคผิวหนัง แก้หิด แก้เกลื้อน แก้กลาก ใช้เมล็ดในสุ่มให้ไหม้เกรียมปรุงเป็นยาขับประทาน แก้พิษไข้ตัวร้อน แก้ไข้ที่มีพิษจัดและเชื้อซิม เนื้อในเมล็ดคั่วให้สตรีท้องคลอดกินจะทำให้คลอดง่าย ตำรายาพื้นบ้านมุกดาหาร ใช้รักษาแผลฝีหนอง

ตำรับยาพื้นบ้าน : ใช้น้ำมันจากลูกสะบ้า โดยนำเนื้อในมาเคี่ยวกับน้ำมันมะพร้าว บอนท่า และกำมะถัน ใช้ทารักษาโรคผิวหนังกลากเกลื้อน แก่น้ำเหลืองเสีย

รายละเอียด/ ขั้นตอนการปฏิบัติ :

1. นำเถาวัลย์สะบ้ามาตัดเป็นท่อนๆ ทุบให้เถาวัลย์สะบ้าแตกละเอียด
2. นำไปหมักกับน้ำในอัตราส่วน 1 : 1 ระยะเวลา 1 – 2 วัน
3. นำไปทาตรงบริเวณที่มีรอยด่างใต้ผิวช้างอาศัยอยู่ โดยการสังเกตผิวจะนูนเป็นจุดๆ ช้างจะถูกับต้นไม้หรือใช้หางฟาดอยู่บ่อยๆ เพราะคัน
4. ทาทุกเช้า-เย็น จนกว่าผิวช้างจะดูเรียบไม่มีรอยด่างอาศัยอยู่ใต้ผิวช้าง หรือจนกว่าจะหายคัน
5. ผู้เลี้ยงต้องคอยสังเกตผิวช้างเป็นประจำเพราะช้างอาจกลับมาเป็นด่างใต้ผิวช้างได้อีก

*****//*****

ข้อมูล : ปางช้างเกอซอแค ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

นายสมบุญรณ์ ยอดนิศาภณี เจ้าพนักงานสัตวบาล สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ : ฝ่ายกิจการพิเศษ